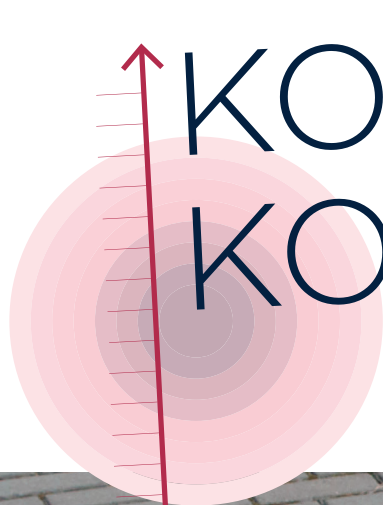
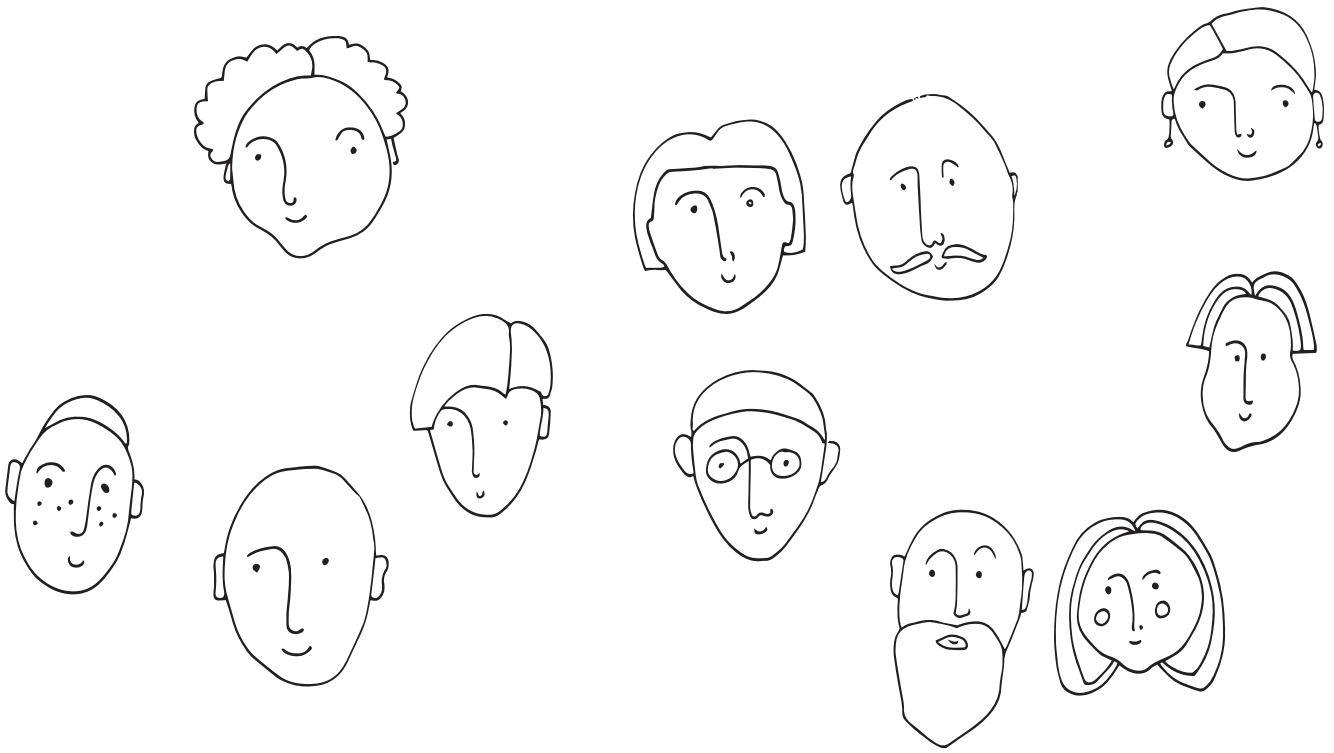

KODUKOHA KOMPASS

LOENGUTE PAKKUMISED KOHALIKELE KOGUKONDADELE

**KO
GU** Eesti
Koostöö
Kogu

Sinu kodukohas võiks katsetada
jalakäiasõbraliku ruumieksperimendiga?

Su kodukohas on tühje kasutamata
alasid, mida saaks kohalikele
kasutada anda?

Su kodukoha keskväljak
vajaks elavdamist?

Sinu kodukohas võiks rohkem olla
koostööd ja koosloomist?

HEA KOHALIK EESTVEDAJA!

Seoses näitusega „Kodukoha kompass. Teekond õnnelikkust, tervist ja heaolu loova kodukohani“ kutsub Eesti Koostöö Kogu üles kohalikku kogukonda: omavalitsust, raamatukogu, noortekeskust, rahvamaja, asumiseltse, arenduskeskust, piirkondlikku koostöö kogu, õpetajaid, ärisektorit jt korraldama oma kodukohas avaliku ruumi teemalisi sündmusi (mõttetalgud, töötoad, osaluskohvikud, koostööhommikud, ruumieksperimendid, loengud jm).

Pakume omalt poolt ideid temaatilisteks loenguteks koos suurepärase esinejatega. Aitame tasuda esinejakulud!

Eesti Koostöö Kogu
www.kogu.ee/kodukoha-kompass
info@kogu.ee

Projekti toetab Eesti Kultuurkapital

KO Eesti
GU Koostöö
Kogu

LOENGUD / TÖÖTOAD

Tunned huvi mõne allpool oleva loengu või töötoa korraldamise vastu oma piirkonnas?

- 1** LINN, AVALIK RUUM JA TERVIS
- 2** KÕIK TEED VIIVAD KESKVÄLJAKULE!
- 3** MIS KASU ON VÄIKELINNAS KULTUURIPÄRANDIST?
- 4** KUIDAS LUUA ELURIKAST KESKKONDA LINNAS JA MAAL?
- 5** KUIDAS SINA SAAD OTSUSEID MÕJUTADA?
- 6** KUIDAS KOGUKONNAS ARUTELUSID PIDADA?
- 7** DEMOKRAATIATRENN

PALJU MAKSAB? Loengupidaja tasusid saab Eesti Koostöö Kogu omalt poolt aidata tasuta.

Kirjuta oma küsimusest, soovist, ettepanekust kairi@kogu.ee, tel. 5036620

1 LINN, AVALIK RUUM JA TERVIS

Esineja: Prof. HELEN SOOVÄLI SEPPING, kultuurigeograaf
Eesti inimarengu aruande 2019/2020 peatoimetaja.

Sisu: 2020. aastal ilmunud Eesti inimarengu aruanne „Linnastunud ühiskonna ruumilised valikud” mõtestab ning peegeldab 21. sajandi Eesti avaliku ruumi seisundit, aga ka seoseid ühiskonna heaolu, inimeste tervise ja demokraatiaga. Kodutänav ja linn – see pole ainult majad, autod ja teed. See on keerukas suhte- ja tajuruum, mis mõjutab meie käitumist, heaolu ja õnnetunnet. Loeng kutsus meid kõiki kaasa mõtlema meid ümbritseva ruumi tähtsusele. Sellele, milline on hea avalik ruum, kuidas see loob heaolu ja õnnetunnet, füüsilist- ja kodanikuaktiivsust, kogukondlikku sidusust. Sellele, kuidas linnad inimeste füüsilist ja vaimset tervist saavad toetada ja kuidas hea paik aitab kaasa ka piirkonna mainele ning majanduslikule edule.

TELLI LOENG, KÜSI LISA
kairi@kogu.ee
www.kogu.ee/kodukoha-kompass

Foto: PEXEL.com

2 KÕIK TEED VIIVAD KESKVÄLJAKULE!

Esineja: ELO KIIIVET, arhitekt, urbanist

Sisu: Kuidas äratada ellu linna keskus? Kuidas teadlikult ruumi aktiveerida, inimesi kokku tuua? Kuidas ise kogukonnas ruumieksperimenti teha – lihtsalt, kiirelt, odavalt! Mida saavad linnad peale uue väljaku valmimist edasi teha? Miks on hea avalik ruum inimesele, keskkonnale, tervisele kasulik?

Eesmärk: linna keskpunkti mõtestamine olulise maamärgi ja kogukondliku elu katalüsaatorina. Loeng on hea sissejuhatus nt kohaspetsiifilisele töötoale, osaluskohvikule, käärajatele vms, kus eri sihtgruppide vajadused, ootused, unistused linna keskuse osas saavad kaardistatud – korraldada kohalik avaliku ruumi mõttekoda. Loengut võib soovi korral ühendada Elo Kiivet poolt korraldatava ruumihariduse töötoaga koos praktiliste ülesannetega (1,5-3h).

Foto: ANTS LEPPÖJA

TELLI LOENG, KÜSI LISA

kairi@kogu.ee

www.kogu.ee/kodukoha-kompass

3 MIS KASU ON VÄIKELINNAS KULTUURIPÄRANDIST?

Esineja: NELE DRESEN, Tartu Linnaajaloo Muuseumid

Sisu: Eesti inimarengu aruanne uuris, milline on ehitatud kultuuripärandi mõju ja tähendus avalikule ruumile ja selle kasutajatele, tõdedes: „Kultuuripärand suurendab piirkondade atraktiivsust, meelitab talente, loob majandustegevust, annab piirkonnale oma näo jne“. Loengu käigus arutame, mis kasu on ajaloolistest hoonetest, kultuuri- ja kirjanduspärandist ruumis? Kuidas lugude jutustamine aitab kaasa hea avaliku ruumi tekkimisele? Loeng toimub koostöös Tartu 2024, www.tartu2024.ee

Foto: TIIT GRIHIN

TELLI LOENG, KÜSI LISA
kairi@kogu.ee
www.kogu.ee/kodukoha-kompass

4 KUIDAS LUUA ELURIKAST KESKKONDA LINNAS JA MAAL?

Esinejad: KARIN BACHMANN, MERLE KARRO-KALBERG, ANNA-LIISA UNT,
Tartu 2024 Euroopa kultuuripealinna projekti Kureeritud Elurikkus idee autorid

Sisu: Eesti inimarengu aruanne „Linnastunud ühiskonna ruumilised valikud“ uuris, milline on elukeskkonna ja ümbritseva ruumi mõju inimese heaolule ning milline on inimese suhe looduskeskkonnaga linnas ja maal. „Koduümbruse rohealad parandavad Eesti inimeste elukvaliteeti, kuid avaliku ruumi kujundamisel nende tervise- ja sotsiaalset mõju sihipäraselt ei arvestata“, tõdetakse aruandes. Miks peaksime pöörama oma elukeskkonnale ja selle planeerimisele rohkem tähelepanu? Milleks vajame elurikkust linna ja maale? Milline on elurikas keskkond ja kuidas seda saavutada? Mida saab igaüks teha, et elurikkust linna ja maale juurde tuua või seda hoida?

Loeng toimub koostöös
Tartu 2024, www.tartu2024.ee

Foto: KIUR KAASIK

TELLI LOENG, KÜSI LISA
kairi@kogu.ee
www.kogu.ee/kodukoha-kompass

5 KUIDAS SINA SAAD OTSUSEID MÕJUTADA?

Esineja: TEELE PEHK, demokraatiaedendaja

Kellele: Kohalikud eestvedajad, aktivistid, hakkajad sädeinimesed

Sisu: Loengus jagatakse praktilisi teadmisi, võtmeid ja häid näiteid, kuidas mõjutada otsuseid, kuidas otsuste tegemisel kaasa rääkida, kuidas kohalike huve kaitsta tehes eri osapooltega koostööd.

Eesmärk: tõsta inimeste teadmisi, kuidas kasutada demokraatia hoobasid Eesti ühiskonnas, et kohaliku tasandi otsuste tegemine oleks läbipaistvam, kaasavam ja seetõttu sihtrühma vajadustest lähtuvam. Võimestada kohalikku demokraatiat, avatud ja läbipaistvat valitsemist.

Seda teemat soovitame tellida koos „Kuidas kogukonnas arutelusid pidada“ töötoaga!

Foto: SCANPIX

TELLI LOENG, KÜSI LISA

kairi@kogu.ee

www.kogu.ee/kodukoha-kompass

6 KUIDAS KOGUKONNAS ARUTELUSID PIDADA?

Esineja: TEELE PEHK, demokraatiaedendaja

Kellele: linnavalitsuse töötajad, kogukonnaentusiastid, kooliõpilased, ettevõtjad

Sisu: Uus Eesti inimarengu aruanne sedastab: „Aruteluks vajalike oskuste arendamine on riiklik huvi“. Kuidas parandada kogukondlikku arutelukultuuri? Kuidas leida ühisosa, kui huvid on erinevad? Mis on arutelude pidamisel kohaliku omavalitsuse roll, mis ühenduste ja elanike roll?

Töötoas tutvustatakse erinevaid dialoogivõtete metoodikaid sh hea paiga teemaliste arutelude metoodikat „Kodukoha kompass“ (originaalis *Place Standard. How Good Is Our Place?*)

Seda töötuba soovitame tellida koos “Kuidas sina saad otsuseid mõjutada” loenguga.

Foto: SCANPIX

TELLI LOENG, KÜSI LISA

kairi@kogu.ee

www.kogu.ee/kodukoha-kompass

7 DEMOKRAATIATRENN

Esineja: MTÜ DEMOKRAATIATRENN

Kellele: igaühele; sobib kas suurema seltskonnaga või ühe kollektiiviga (a la kooliklass või töökaaslased) harjutamiseks; eriti hästi sobib noortele!

Sisu: See on mänguline treeningprogramm, kus tugevdatakse demokraatia arenguks vajalikke "lihaseid". Iga 45. minutiline trenn arendab ühte demokraatiamuskliit (selle valib välja tellija). Treenida saab järgnevaid muskleid:

- **Oma arvamus** – Demokraatia tähendab mitmeid võimalikke teekondi. On oluline teada, mille eest seisad ja miks.
- **Kaasatõmbamine** – Demokraatias on vaja teisi tegutsema tõmmata. Räägi hingest, et puudutada südameid.
- **Erimeelsus** – Demokraatias ei olda alati ühel nõul. Jää eriarvamusele ilma viha ja valuta.
- **Eneseväljendus** – Demokraatias vaidlustatakse arvamusi. Julge osaleda aruteludes!
- **Aktiivne kuulamine** – Demokraatia tähendab lahenduste otsimist. Kuula, mõtle ning küsi.
- **Empaatia** – Demokraatiat loovad erinevad inimesed. On oluline püüda näha maailma läbi kellegi teise silmade.
- **Kompromiss** – Demokraatias ei pea üksteisega täielikult nõustuma. Vali oma võitlusi.
- **Aktivist** – Demokraatias on võimalik tulemusi saavutada. Hakka aga pihta!

Treeningkava on välja töötanud taani kodanikualgatus *Demokratistichene* ning esimene treening toimus 2017. aastal Taani arvamusfestivalil Folkemøde. Eestisse on selle toonud MTÜ Arvamusfestival.

Eesmärk: Mõtestada kergelt füüsilise harjutuse kaudu demokraatiat. NB! Noortekeskustele ja noortega tegelevatele organisatsioonidele on demokraatiatreanni tellimine tasuta.

Demokraatiatreennid jõuavad noorteni Aktiivsete Kodanike Fondi toel
Täname: Avatud Eesti Fond
Arvamusfestival

TELLI LOENG, KÜSI LISA
kairi@kogu.ee
www.kogu.ee/kodukoha-kompass

SA Eesti Koostöö Kogu on Vabariigi Presidendi otsusega 2007. aastal asutatud mõttekoda, mis:

- seirab Eesti pikaajalist arengut mõjutavaid ühiskondlikke teemasid;
- arendab Eesti valitsusväliste organisatsioonide koostööd ja võrgustikku;
- töötab välja ettepanekuid, poliitikasoovitusi ja uusi algatusi;
- edendab avatud valitsemist ja kodanikuühiskonda.

Eesti Koostöö Kogu on Eesti inimarengu aruande vastutav väljaandja. Samuti kodanike osalusplatvormi rahvaalgatus.ee ellukutsuja ja arendaja.

